Raadsvergadering d.d. 23 november 2023

Aan de raad,

Onderwerp
Raadsbesluit leges milieubelastende activiteiten Omgevingswet

Portefeuillehouder
R.A.G. van den Berkmortel

Beslispunten

1. leges te heffen voor milieubelastende activiteiten vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet

Samenvatting
Gemeenten hebben bij inwerkingtreding van de Omgevingswet, per 1 januari 2024, de mogelijkheid om leges te heffen voor milieubelastende activiteiten.

Aanleiding
In 1998 is de mogelijkheid voor gemeenten om leges te heffen voor milieubelastende activiteiten afgeschaft, omdat milieuleges voor bedrijven een negatieve prikkel vormden voor activiteiten die moeten bijdragen aan een beter milieu. Ook waren er enorme verschillen tussen de legesbedragen die door gemeenten en provincies werden geheven. De verloren legesinkomsten zijn vervolgens gecompenseerd via het gemeentefonds. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat nu opnieuw de mogelijkheid voor gemeenten om leges te heffen in het verlenen van een omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten. Het is in de nieuwe situatie een decentrale keuze. Dit betekent dat de gemeenteraad een besluit moet nemen of we wel of geen milieuleges gaan heffen vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024.

Beoogd effect en/of resultaat
Het heffen van leges voor milieubelastende activiteiten

Argumenten
1.1 We heffen leges voor alle diensten dus ook voor milieubelastende activiteiten
In het Bestuursakkoord 2022-2026 is opgenomen dat de gemeente Laarbeek streeft naar kostendekkende heffingen en retributies. Omdat het verstrekken van vergunningen voor milieubelastende activiteiten een dienst is, is het logisch om ook hier leges voor te heffen. Door de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) is een notitie geschreven over de kostenonderbouwing van milieubelastende activiteiten in de regio. Indien de keuze wordt gemaakt om leges te gaan heffen voor milieubelastende activiteiten, zullen de kengetallen uit deze notitie overgenomen worden. Dit leidt naar schatting tot kostendekkende heffingen.

1.2 De financiële drempel leidt tot weloverwogen keuzes van de initiatiefnemer(s)
De activiteiten worden niet voor niets milieu*belastende* activiteiten genoemd: ze hebben een negatieve invloed op ons leefklimaat. Door de financiële drempel die milieuleges oplevert denken initiatiefnemers meer bewust na over de gevolgen van deze activiteiten. Leefbaarheid

en duurzaamheid zijn belangrijke thema's in Laarbeek, het heffen van milieuleges kan indirect aan deze doelen bijdragen.

1.3 De milieuleges zijn relatief laag, zeker ten opzichte van bouwleges
De kosten voor initiatiefnemers vallen daarom niet veel hoger uit door de invoering van milieuleges.

1.4 De partij die milieubelastende activiteiten uitvoert betaalt zelf de kosten van de vergunning hiervoor
Zo draagt niet iedereen de lasten voor een individuele keuze die de initiatiefnemer maakt. Op deze manier wordt voldaan aan het profijtbeginsel, omdat degene die profiteert van de vergunning ook degene is die hiervoor de kosten draagt.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

1.1 Het niet heffen van leges leidt tot (netto) hogere kosten voor de taken die de ODZOB uitvoert
Gekeken is naar de (gemiddelde) kostprijs voor de producten die onder de Omgevingswet onder de noemer 'milieubelastende activiteiten' zullen vallen. Voor de gemeente Laarbeek wordt het totaal aan verhaalbare kosten op € 38.154 per jaar geschat. Als het besluit wordt genomen om geen leges voor milieubelastende activiteiten te heffen, zullen de kosten voor de vergunningverlening wel moeten worden betaald aan de ODZOB. We ontvangen hiervoor geen compensatie meer vanuit het Gemeentefonds

1.2 Het risico ontstaat dat initiatiefnemers geen aanvraag meer doen
Dit kan zijn omdat ze de activiteiten ergens anders uitvoeren, of het blijven doen zonder daar de benodigde vergunning voor aan te vragen.

1.3 Het risico bestaat dat bedrijven zich niet meer in onze gemeente vestigen
Zij vestigen zich liever in een buurgemeente waar geen milieuleges worden geheven. In de (peel)regio is in elk geval ambtelijk het standpunt uitgesproken om de gemeenteraden te adviseren wél milieuleges te heffen, hetgeen het effect in de nabije omgeving minimaliseert en een gelijk speelveld creëert.

1.4 Risico op bezwaarprocedures met betrekking tot de heffing
Bedrijven zijn al 25 jaar gewend dat er geen milieuleges worden geheven. De kans bestaat dat zij bezwaar zullen aantekenen tegen de legesheffing of de hoogte daarvan.

Vervolgstappen

1. Gevolgen verwerken in legesverordening en in (een wijziging op) de begroting

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

1. Notitie leges voor milieubelastende activiteiten 2021
2. Notitie leges voor milieubelastende activiteiten 2024

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris burgemeester

J.W.M. van de Ven

F.L.J. van der Meijden